

УДК 351:338.431

DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.1.27>

М. А. Латинін

доктор наук з державного управління, професор,
завідувач кафедри економічної політики та менеджменту
Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Т. О. Харченко

кандидат економічних наук, доцент,
докторант кафедри економічної політики та менеджменту
Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

ВАРІАТИВНІСТЬ ТРЕНДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ

В статті представлено результати поглибленого аналізу ступеню залежності державної підтримки виробників аграрного сектору в часовому періоді за показником PSE, %, в розрізі країн-виробників аграрної продукції членів ОЕСР (25 країн та узагальнений показник по країнам ЄС) та їх розподіл на чотири групи за рівнем зв'язку: високий рівень зв'язку (I група), середній рівень зв'язку (II група), низький рівень зв'язку (III група), відсутність зв'язку (IV група).

Визначено, враховуючи регресійні залежності PSE (%) країн – членів ОЕСР (2000–2020 рр.), відмінність трендів державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору. Встановлено спадаючий характер трендів, як в країнах, що увійшли до складу I групи, так і тих країн, котрі увійшли до складу IV групи, підтверджено різний характер чинників впливу. Обґрунтовано, що для першої групи дана динаміка обумовлено переглядом підходів державної підтримки, в частині скорочення обсягів фінансування прямої бюджетної підтримки та розширення інших інструментів. Доведено, що зв'язок між щорічними значеннями показника PSE (%) залишається тісним навіть за умови змін. Визначено, що для IV групи окреслена динаміка обумовлена відсутністю зв'язку між щорічними значеннями показника PSE (%), відсутністю певної сталої тенденції щодо державної підтримки, постійними змінами інструментів підтримки та значно меншими обсягами прямої державної підтримки на відміну від країн, котрі увійшли до складу інших груп. Для країн, котрі увійшли до складу II групи та III групи, доведено наявність позитивної динаміки в частині зростаючого характеру трендів. Корируючим чинником, в розрізі даних груп, підтверджено наявність періодів в яких щорічний показник PSE (%) має різко відмінне (як правило значно менше) значення.

Встановлено, що обсяги державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору в Україні є одними з найменших. Кількісне значення коефіцієнту детермінації підтверджує відсутність будь-якого зв'язку між щорічними значеннями показника PSE (%). Визначено, що поглиблює негативну тенденцію наявність значних варіаційних розбіжностей значень досліджуваного показника. Доведено, що отримані результати по Україні, в цілому, підтверджують загальну тенденцію по країнам, котрі увійшли до складу IV групи. У складі ключових напрямів, котрі дозволяють посилити рівень зв'язку між щорічними значеннями показника PSE (%) обґрунтовано наступні: збільшення обсягів державної підтримки аграрного сектору,

впровадження стратегічного планування в організаційно-управлінський механізм державного регулювання розвитку аграрного сектору.

Ключові слова: показник PSE, країни-члени Організації економічного співробітництва та розвитку, лінійний тренд, регресійні залежності, регуляторна політика.

Постановка проблеми. Результативне функціонування фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору залежить від групи факторів, як внутрішнього, так і зовнішнього впливу. Такі чинники прямо або опосередковано впливають на формування регуляторної політики, методів, підходів та базових концептів державної підтримки аграрного сектору для забезпечення результативності його розвитку. Міжнародна практика свідчить про те, що у складі базових концептів державної підтримки розвитку аграрного сектору широкого запровадження набули: підтримка доходу суб'єктів господарювання аграрного сектору, цінове регулювання, підтримка у формуванні сировинної, наукової та інфраструктурної складової тощо. Враховуючи варіативність діючих методів та підходів державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору важливим є визначення трендів результативності запроваджених заходів в довгостроковому періоді. Зауважимо, що проведення оцінки в довгостроковому періоді дає змогу спрогнозувати можливі значення оціночних індикаторів, як мінімум на третину досліджуваного інтервалу, в залежності від обраного методу оцінки.

Державна підтримка фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору в Україні характеризується наступними інструментами: пряма бюджетна підтримка шляхом субсидювання та дотування, податкові пільги та регулювання ціноутворення. Серед означених інструментів основним, починаючи з 1998 р., були податкові пільги, при цьому до 2017 р. діяв ще спеціальний режим оподаткування ПДВ в сільському господарстві. Проте наразі курс державної підтримки суб'єктів господарювання аграрного сектору змінено з орієнтацією на розширення фінансово-кредитних механізмів [1, с. 79]. Окреслена тенденція обумовлена сталою міжнародною практикою щодо зміни діючих

політик в контексті відмови від надання прямих субсидій суб'єктам господарювання аграрного сектору. Як свідчить міжнародна практика, важливим складником досягнення результативності державної підтримки фінансово-економічного механізму є запровадження моніторингу, як за часовим рядом, так і в порівняльному аспекті з іншими країнами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Практична реалізація інструментів, методів та підходів державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору є одним із ключових завдань результативного функціонування системи публічного управління. Активні процеси наукового пошуку кращих практик державної підтримки аграрного сектору та оцінки результативності їх імплементації в економіку країни набули широкого висвітлення в працях таких провідних науковців, як: В. Андрійчук, В. Бакуменко, О. Бойко-Бойчук, О. Бородіна, М. Варченко, П. Гайдуцький, В. Геєць, В. Гриньов, С. Дем'яненко, С. Домбровська, М. Дубініна, В. Кіндзерський, М. Латинін, Т. Лозинська, С. Майстро, І. Мазур, М. Малік, М. Месель Веселяк, С. Мочерний, П. Саблук, Ю. Ульяновченко, Г. Черевко, О. Шульга, В. Юрчишин та інші. Сформовані практичні та методологічні основи дозволяють провести оцінку результативності державної підтримки. Однак, враховуючи активні зміни в сфері державного регулювання розвитку аграрного сектору з орієнтацією на європейські практики, актуальним є проведення оцінки варіативності трендів державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору в міжнародному вимірі (країни – члени ОЕСР).

Метою статі є побудова та проведення оцінки варіативності трендів державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору в міжнародному вимірі (країни – члени ОЕСР).

Виклад основного матеріалу. Міжнародні тенденції державної підтримки фінансово-економічних механізмів державного регулювання розвитку аграрного сектору свідчать про активні зміни в частині переходу від протекціоністських позицій уряду та прямих субсидій виробникам до фінансово-кредитних інструментів та запровадження системи страхових платежів. Так, найбільш яскравими прикладами зміни підходів державного регулювання розвитку аграрного сектору є США та Австралія, де базові заходи державної підтримки орієнтовані на запровадження системи страхових платежів [2, с. 143–144]. Одним із пріоритетів державної підтримки розвитку аграрного сектору Канади є державне фінансування досліджень в сфері сільськогосподарського виробництва та здешевлення кредитів. Також окремо увагу приділено й питанню забезпечення швидкісним інтернетом всю територію країни, в тому числі й віддалені регіони, для забезпечення ефективної діяльності сільськогосподарської техніки [3, с. 66–67; 4].

Особливістю державного регулювання розвитку аграрного сектору в Нідерландах є його цільова спрямованість на розвиток науково-дослідної діяльності для забезпечення сталого розвитку, посилення інноваційності виробництва, покращення умов перебування тварин, використання відновлюваної енергії тощо. У складі заходів державної підтримки широкого застосування набула програма гарантування частини позики, котра орієнтована на забезпечення оптимізації виробництва, покращення умов утримання тварин та підвищення якості продукції малого та середнього бізнесу [5, с. 29]. В Японії діє вагома протекціоністську позицію уряду, орієнтована на скорочення імпорту агропромислової продукції, а перспективними напрямками державної підтримки є фінансування розвитку соціальної та виробничої інфраструктури, допомога суб'єктам господарювання, котрі ведуть свою діяльність в несприятливих умовах, фінансування екологічних програм тощо.

Проведений аналіз державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного

сектору засвідчив про наявність низки різновекторних підходів та інструментів, котрі характеризуються, як позитивними результатами, так і негативною динамікою. В даному контексті, зауважимо, що безпосередній вплив на інструменти державної підтримки та результативність їх імплементації здійснює стан розвитку економіки, можливості бюджетів, стан законодавчого забезпечення, рівень сформованості пріоритетів галузевого та територіального розвитку. Практика оцінки державної підтримки фінансово-економічних механізмів державного регулювання розвитку аграрного сектору містить низку моніторингових показників, котрі дозволяють визначити результативність, виходячи з обраних інструментів. Умовно методологію оцінки результативності державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору поділяють на три групи методів, котрі представлено на рис. 1.

Кожна з представлених на рис. 1 методик дозволяє провести оцінку в розрізі певного напрямку, котрий залежить від обраних інструментів державної підтримки. Зауважимо, що найбільш розповсюдженою є оцінка за показником PSE (оцінка сукупної підтримки виробників), котрий був розроблений в 1973 р. Т. Джозлінгом на замовлення Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО). Даний показник є комплексним та характеризує всі заходи з підтримки сільськогосподарства. Саме тому з 1986 р. його обрано в якості базового інструменту моніторингу результативності діючої аграрної політики країн-членів Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD) [7].

Враховуючи різновекторні тенденції щодо напрямів та видів державної підтримки аграрного сектору, проведено поглиблений аналіз ступеню залежності державної підтримки виробників аграрного сектору в часовому періоді за показником PSE, %, в розрізі країн-виробників аграрної продукції членів ОЕСР (25 країн та узагальнений показник по країнам ЄС).

За результатами розрахунків, в розрізі часового періоду з 2000–2020 рр., було

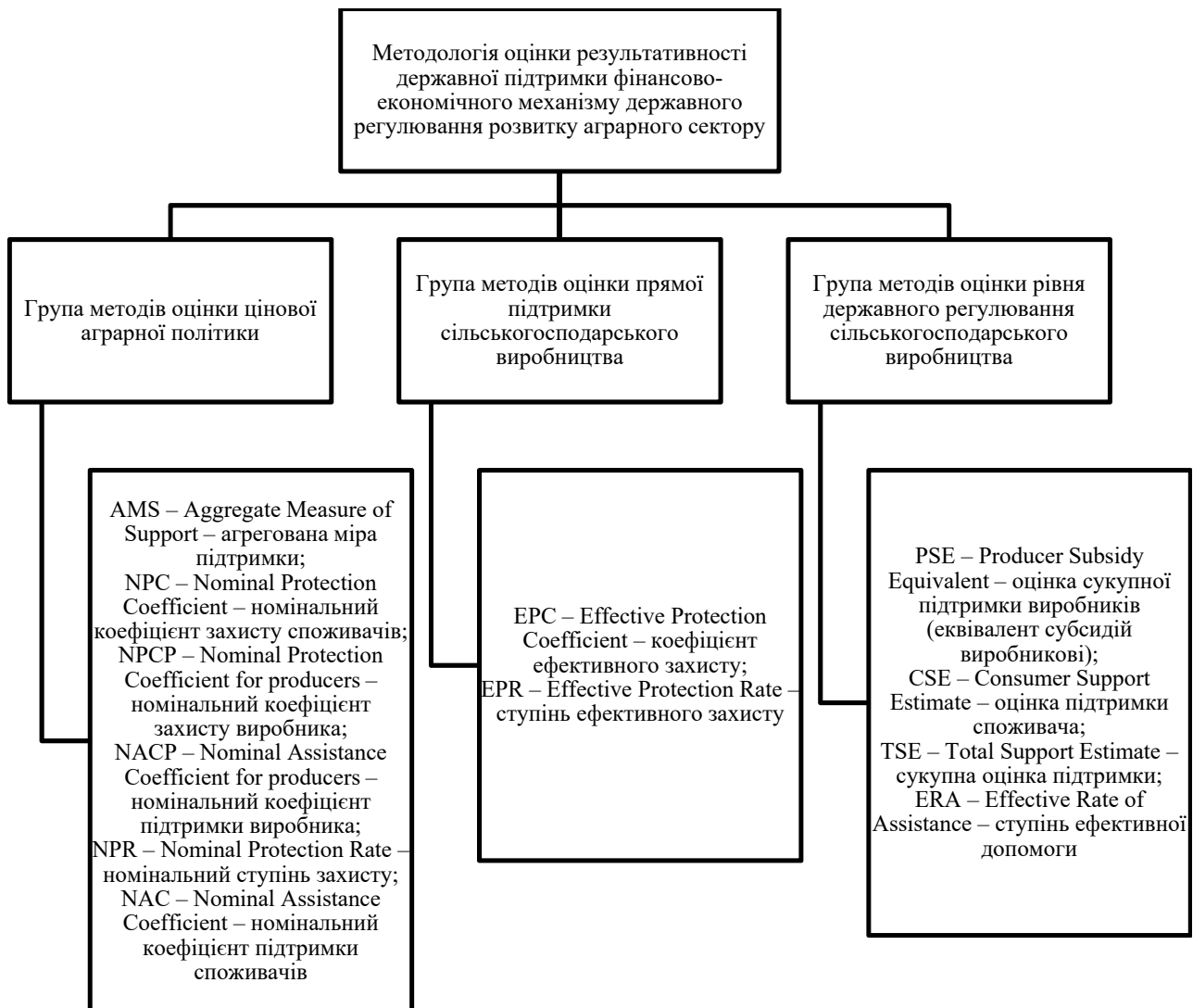

Рис. 1. Методологія оцінки результативності державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору

Джерело: [6]

побудовано 26 трендів. Проведена оцінка лінійних рівнянь досліджуваних країн дозволила визначити ступінь зв'язку між показниками в досліджуваному часовому періоді. Виходячи із отриманих значень коефіцієнту детермінації, котрий став індикатором відбору, досліджувана сукупність країн – членів ОЕСР була розподілена на чотири групи за рівнем зв'язку: високий рівень зв'язку (I група), середній рівень зв'язку (II група), низький рівень зв'язку (III група), відсутність зв'язку (IV група). Розподіл країн на групи представлено в табл. 1.

Наведені в табл. 1 результати, визначили, що до складу першої групи, котра характеризується високим рівнем зв'язку

між значенням показників в досліджуваному часовому вимірі (значення R^2 від 0,81 до 0,708), увійшли такі країни, як: Бразилія, Канада, Японія, Мексика та країни Європейського Союзу.

Другу групи країн, із середнім рівнем зв'язку, формують такі країни, як: Китайська Народна Республіка, Чилі, Швейцарія, Норвегія, Філіппіни (значення R^2 від 0,6074 до 0,506). У складі країн із низьким рівнем зв'язку між значеннями показників в досліджуваному часовому періоді (R^2 від 0,4814 до 0,4087): Індонезія, Австралія, Колумбія, Корея, Сполучені Штати Америки, Південна Африка. Найбільш чисельною є група країн, державна підтримка аграрного сектору яких, за показником PSE (%),

Групування країн за ступенем зв'язку щорічних показників PSE (%) в часовому періоді 2000–2020 рр.

Країна	Рівняння	Коефіцієнт детермінації
Високий рівень зв'язку (I група)		
Бразилія	$y = -0,3903x + 9,7025$	$R^2 = 0,81$
Канада	$y = -0,6537x + 20,664$	$R^2 = 0,7654$
Японія	$y = -0,6876x + 53,43$	$R^2 = 0,7439$
Європейський Союз	$y = -0,6944x + 30,541$	$R^2 = 0,7343$
Мексика	$y = -0,7318x + 22,38$	$R^2 = 0,708$
Середній рівень зв'язку (II група)		
Китайська Народна Республіка	$y = 0,4913x + 5,4969$	$R^2 = 0,6074$
Чилі	$y = -0,218x + 6,2076$	$R^2 = 0,5892$
Швейцарія	$y = -0,9797x + 65,981$	$R^2 = 0,5876$
Норвегія	$y = -0,6596x + 68,544$	$R^2 = 0,5328$
Філіппіни	$y = 0,5634x + 16,042$	$R^2 = 0,506$
Низький рівень зв'язку (III група)		
Індонезія	$y = 1,1352x + 2,5131$	$R^2 = 0,4814$
Австралія	$y = -0,1089x + 4,2886$	$R^2 = 0,4566$
Колумбія	$y = -0,4363x + 22,737$	$R^2 = 0,4374$
Корея	$y = -0,4771x + 53,815$	$R^2 = 0,4217$
Сполучені Штати Америки	$y = -0,4362x + 16,353$	$R^2 = 0,4119$
Південна Африка	$y = -0,2554x + 7,6202$	$R^2 = 0,4087$
Відсутність зв'язку (IV група)		
В'єтнам	$y = -0,7389x + 9,1094$	$R^2 = 0,239$
Туреччина	$y = -0,3943x + 29,484$	$R^2 = 0,2308$
Ісландія	$y = -0,5385x + 62,081$	$R^2 = 0,166$
Аргентина	$y = -0,4764x - 21,738$	$R^2 = 0,0465$
Україна	$y = -0,0869x + 2,3981$	$R^2 = 0,023$
Ізраїль	$y = 0,1165x + 11,72$	$R^2 = 0,0186$
Індія	$y = -0,086x - 10,114$	$R^2 = 0,0048$
Казахстан	$y = -0,0655x + 7,169$	$R^2 = 0,0044$
Нова Зеландія	$y = -0,0012x + 0,7084$	$R^2 = 0,0009$
Коста-Рика	$y = 0,0065x + 7,231$	$R^2 = 0,0004$

Джерело: розрахунки автора за даними OECD

в період 2000–2020 рр. характеризується відсутністю зв'язку між значеннями показників (значення R^2 від 0,239 до 0,0004). До складу четвертої групи увійшли 10 країн, серед яких: В'єтнам, Туреччина, Ісландія, Аргентина, Україна, Ізраїль, Індія, Казахстан, Нова Зеландія, Коста-Рика.

Отримані значення вказують на значну варіативність трендів державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору досліджуваних країн. Для більш детальної характеристики отриманих результатів, розглянемо лінійні тренди країн, котрі представляють кожну досліджувану групу. На рис. 2 наведено лінійний тренд PSE (%) Бразилії.

Представлена лінія тренда PSE (%) Бразилії (рис. 2) характеризується тенденцією до зниження, при цьому встановлена наявність динамічних коливань щорічних значень показника в п'ятирічних часових періодах. Однак відсутність значних варіаційних змін показника PSE (%) в період 2013–2020 рр. дозволила забезпечити високе значення коефіцієнту детермінації. В цілому визначено, що лінійні тренди PSE (%) країн першої групи мають тенденцією до зниження значень в 2020 р. в порівнянні з 2000 р., що вказує на скорочення обсягів прямої державної підтримки виробників аграрного сектору. Проте високий рівень значень коефіцієнтів детермінації лінійних рівнянь, в розрізі країн даної

Рис. 2. Тренд PSE (%) Бразилія, 2000–2020 рр.

Джерело: розрахунки автора за даними OECD

групи, вказує на те, що зміни впроваджуються поступово та не приводять до різких коливань у досліджуваному періоді.

У складі країн другої групи, в якості прикладу, розглянемо лінійний тренд за показником PSE (%) для Китайської Народної Республіки (рис. 3).

Лінія тренда PSE (%) Китайської Народної Республіки, представлена на рисунку 3, має чітко виражену тенденцію зростання. При цьому спостерігається наявність значних щорічних коливань значень показника PSE (%) в період з 2004–2012 рр., що негативно вплинуло

на загальну тенденцію та обумовило зниження рівня зв'язку. При цьому лінійні тренди інших країн, котрі увійшли до складу групи, не мають значних варіаційних розбіжностей та характеризуються сталою динамікою значень показників.

На рис. 4, представлено лінійний тренд PSE (%) Індонезії, котра увійшла до складу третьої групи та характеризується найбільшим коефіцієнтом детермінації в груповій сукупності країн.

Представлена лінія тренда PSE (%) Індонезії (рис. 4), також має тенденцію до зростання. Однак встановлено

Рис. 3. Тренд PSE (%) Китайська Народна Республіка, 2000–2020 рр.

Джерело: розрахунки автора за даними OECD

Рис. 4. Тренд PSE (%) Індонезія, 2000–2020 рр.

Джерело: розрахунки автора за даними OECD

негативну динаміку щорічних значень в 2008–2009 рр., що обумовило зниження рівня зв'язку між значеннями показників в досліджуваному періоді. До складу позитивних чинників слід віднести формування сталої динаміки в період 2011–2020 рр. В цілому країни третьої групи характеризуються зростаючими трендами, проте, розраховані коефіцієнти детермінації свідчать про наявність щорічних варіативних змін значень показників PSE (%).

Отримані результати в розрізі країн четвертої групи вказують на те, що лінійний тренд має тенденцію до зниження, при цьому погіршує стан й значний коливаючий характер щорічних значень показників PSE (%). У складі четвертої групи, розглянемо лінійний тренд PSE (%) України, котрий представлено на рис. 5.

Представлена лінія тренда PSE (%) Україна (рис. 5), має тенденцію до зниження, що обумовлено наявністю значних варіативних розбіжностей щорічних значень показників. Крім того, простежується низка показників із від'ємними значеннями, що призвело до відсутності зв'язку між щорічними значеннями показників PSE (%), адже коефіцієнт детермінації склав 0,023. У складі позитивних чинників слід відмітити зростання значень показника в період 2018–2020 рр. В розрізі країн, котрі увійшли до складу четвертої групи встановлено наявність загальної тенденції в частині значних варіаційних розбіжностей щорічних значень показників PSE (%). Дана динаміка свідчить про відсутність сталих тенденцій державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку

аграрного сектору, що призводить до коливань щорічних значень показників та формування спадаючого тренду.

Висновки. Побудовані регресійні залежності PSE (%) країн – членів ОЕСР підтвердили відмінність трендів державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору. Хоча, за результатами розрахунку, встановлено спадаючий характер трендів, як в країнах, що увійшли до складу I групи, так і тих країн, котрі увійшли до складу IV групи, проте визначено, що їх формування відбувається під впливом чинників, котрі мають істотно різну природу. Для першої групи дана динаміка обумовлено переглядом підходів державної підтримки, в частині скорочення обсягів фінансування прямої бюджетної підтримки та розширення інших інструментів. При цьому зв'язок між щорічними значеннями показника PSE (%) залишається тісним. Для IV групи окреслена динаміка обумовлена відсутністю зв'язку між щорічними значеннями показника PSE (%), відсутністю певної сталої тенденції щодо державної підтримки, постійними змінами інструментів підтримки та значно меншими обсягами прямої державної підтримки на відміну від країн, котрі увійшли до складу інших груп. Характеризуючи результати дослідження в розрізі країн, котрі увійшли до складу II групи та III групи, слід відмітити, про наявність позитивної динаміки в частині зростаючого характеру трендів окреслених груп. Корируючим чинником, в розрізі даних груп, виступає наявність періодів в яких щорічний показник PSE (%) має

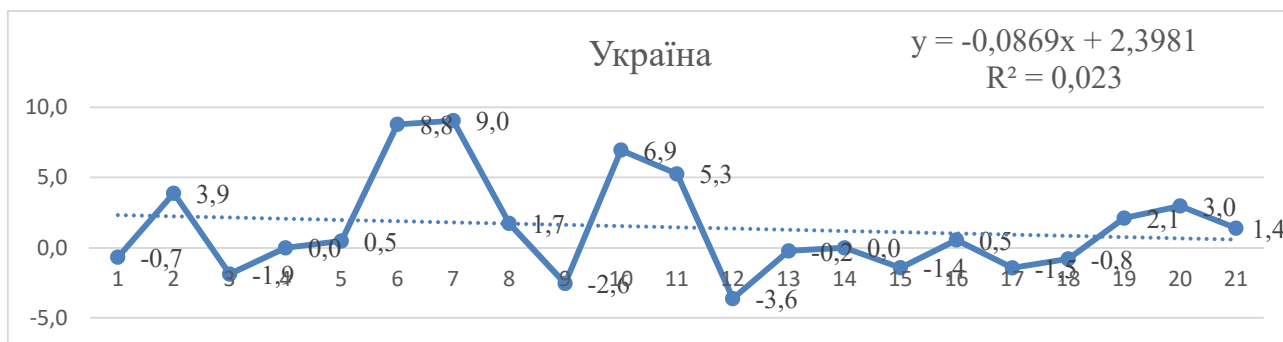

Рис. 5. Тренд PSE (%) Україна, 2000–2020 рр.

Джерело: розрахунки автора за даними ОЕСД

різко відмінне (як правило значно менше) значення.

Окремо зауважимо, що обсяги державної підтримки фінансово-економічного механізму державного регулювання розвитку аграрного сектору в Україні є одними з найменших. Кількісне значення коефіцієнту детермінації свідчить про те, що між щорічними значеннями показника PSE (%) відсутній будь-який зв'язок. Поглиблює негативну тенденцію й наявність значних варіаційних розбіжностей значень досліджуваного показника. Отримані результати по Україні, в цілому, підтверджують загальну тенденцію по країнам, котрі увійшли до складу IV групи та визначають важливість збільшення обсягів державної підтримки аграрного сектору, впровадження стратегічного планування в організаційно-управлінський механізм державного регулювання розвитку аграрного сектору для уникнення щорічних динамічних змін інструментів державної підтримки та досягнення сталості результатів розвитку.

Список використаної літератури:

1. Латинін М. А., Харченко Т. О. Результативність функціонування фінансово-економічного механізму державного регулювання сталого розвитку аграрного сектору економіки України. *Науковий вісник. Серія : Державне управління*. 2021. Вип. 3(9). С. 68–86. URL: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2021-3\(9\)-68-86](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2021-3(9)-68-86)
2. Харченко Т. О. Особливості державного регулювання сталого розвитку аграрного сектору: міжнародний досвід. *Таврійський науковий вісник. Серія : Публічне управління та адміністрування*. 2021. Вип. 4. С. 142–153.
3. Шульга О. А. Розвиток аграрних відносин та їх регулювання у розвинених країнах світу в умовах постіндустріальної трансформації економічних систем. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2017. Вип. 24(1). С. 63–70.
4. Світові моделі підтримки сільського господарства URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2012230-svitovi-modeli-pidtrimki-sil'skogo-gospodarstva.html> (дата звернення: 25.04.2022 р.).
5. Кіндзерський В. В. Державне регулювання аграрного сектору економіки: імплементація зарубіжного досвіду. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2015. Вип. 5. С. 24–30.
6. Кириленко В. І. Сучасні підходи до оцінки рівня державної підтримки аграрного сектору економіки. *Ефективна економіка*. 2015. Вип. 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3208>
7. OECD URL: <https://data.oecd.org/> (дата звернення: 25.04.2022 р.).

Latynin M., Kharchenko T. Variability of trends of the state support of the financial-economic mechanism of the state regulation of the agricultural sector development: international aspect

The article presents the results of an in-depth analysis of the degree of dependence of state support of agricultural producers by the PSE indicator's (%), in terms of OECD's member countries (25 countries and a generalized indicator on EU countries) and their division into four groups: high level of connection (group I), medium level of connection (group II), low level of connection (group III), lack of connection (group IV). The difference between the trends of state support of the financial-economic mechanism of state regulation of agricultural sector development was determined taking into account by the PSE indicator's regression dependencies (%) of OECD member countries (2000–2020). It was installed that trends of Group I and Group IV have of the declining nature. The various influencing factors were confirmed for the countries of these groups.

For the first group, this trend was due to the revision of approaches to state support, in terms of reducing funding for direct budget support and expanding other instruments. As for the fourth group, the lack of correlation between the annual values by the PSE indicator's (%) was due to the lack of a steady trend in government support, constant changes in support instruments and much less direct government support compared to countries of the other groups. In finally, for the second and the third groups were defined the positive dynamics in terms of the growing nature of trends. As for these groups, the corrective factor was the presence of periods in which the annual PSE indicator's (%) is sharply different (usually much less).

Also, it was defined that the volume of state support of the financial-economic mechanism of state regulation of the agricultural sector in Ukraine was one of the smallest. The quantitative value of the coefficient of determination confirms the absence of any relationship between the annual values by the PSE indicator's (%). The presence of significant variational differences in the values of the studied indicator deepens the negative trend. The Ukraine's results are obtained in confirm the general trend in the countries that are the part of fourth group. Among the key areas that will strengthen the level of linkages between the annual values by the PSE indicator's (%) were justified the following: increase government support to the agricultural sector, the introduction of strategic planning in the organizational and management mechanism of state regulation of the agricultural sector.

Key words: *PSE indicator, member countries of the Organization for Economic Cooperation and Development, linear trend, regression dependencies, regulatory policy.*